

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA V HANDLOVEJ

UČEBNÉ OSNOVY

4. ročník

HUDOBNÝ ODBOR

4. ročník

SPEV

HLASOVÁ VÝCHOVA

ZBOROVÝ SPEV

Vypracovala : Anežka Balušinská

SPEV - 4. ročník / 1 hodina týždenne a ½ hodina týždenne obligátny melodický nástroj – klavír, keyboard ,iný nástroj/ - korepetícia, podľa dotácie MŠ SR

VÝCHOVNO – VZDELÁVACÍ CIEĽ :

Upevňovať a naďalej rozvíjať tvorenie správnych speváckych návykov. Rozširovať vedomosti žiaka o ďalšie náročnejšie technické prvky zamerané na prácu s dychom / reberno – bráničné dýchanie/, rozširovať hlasový rozsah oboma smermi. S hlasom pracovať opatrne vzhľadom na možné začiatkové mutačné problémy, ako šelest, hlasový zlom a pod. Pri vážnejších problémoch odporučiť foniatické vyšetrenie. Rozvíjať harmonické a dynamické cítenie . Pracovať na uvedomelom speváckom prejave a repertoár vyberať primerane veku žiaka čo do obsahu každej piesne a pri jeho vlastnom výbere ho správne usmerňovať. Rozvíjať harmonické cítenie, spievať viachlasné piesne, vokalizy, spev z listu – intonačné cvičenia a jednoduchšie piesne rôzneho charakteru, spolupráca s korepetítorom, spievanie na inštrum.podklady - CD, MP 3 a pod. Pravidelne pripravovať žiakov na koncertné a kultúrne vystúpenia, súťaže.

OBSAH :

Vyberať technické cvičenia v hlasovom rozsahu každého žiaka individuálne v dur a mol tónine, rôzne melodické postupy, vychádzať zo strednej hlasovej polohy a postupne ho rozširovať . Snažiť sa o vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe. Používať náročnejšie technické prvky, ako staccato, portamento, legato, crescendo, decrescendo a pod. Navodiť ľahký hlavový tón opretý na dychu, zdokonaľovať reberno – bráničné dýchanie, spevácku artikuláciu, uvedomelý prednes na základe správneho výberu piesní a pochopenie obsahu. Zdokonaľovať orientáciu v notovom zápise, spev z listu, výber jednoduchších intonačných cvičení, vokaliz a piesní. Učiť žiaka dodržiavať zásady hlasovej hygieny. Rozširovať hudobný rozhľad žiaka.

ZBOROVÝ SPEV - 4. ročník

Hlasová výchova :

– dodržiavať zásady hlasovej hygieny, nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov a naďalej zdokonaľovať správne spevácke návyky, reberno – bráničné dýchanie / budovanie dychovej opory/, artikuláciu , intonáciu, rytmus, snažiť sa o zjednotenú výslovnosť a farebnú vyrovnanosť v každom hlase / soprán, mezzosoprán, alt / , mäkké nasadenie a tvorenie tónu, rozširovanie hlasového rozsahu , precítený uvedomelý prednes, hudobnú pamäť a predstavivosť.

Pri vyučovaní zborového spevu je dôležité neustále venovať pozornosť všetkým zložkám speváckeho zborového prejavu, hlasovej technike ako aj hlasovej kultúre a všetkým výrazovým prostriedkom. Správnym výberom hudobného materiálu rozvíjať schopnosť žiakov , emociálne prežívať piesne rôznych štýlových období a hudobných žánrov . Interpretovať jednohlasné, dvoj- a viachlasné piesne, kánony, a cappella, alebo s klavírom, prípadne s rôznym inštrumentálnym sprievodom, alebo s hudobným podkladom CD, MP 3 a pod. Spoznávať krásu slovenských ľudových a umelých piesní v umeleckom spracovaní hudobných skladateľov ako aj zborových

skladieb iných národov.

Počas školského roka sa zúčastňovať na interných, verejných koncertoch a kultúrnych podujatiach.

Poznámka : pre štúdium zborového spevu, ako hlavného predmetu, je pre rozvoj harmonického cítenia žiaka a jeho dobrej orientácie v notovom zápise potrebný aj obligátny nástroj – klavír, keyboard, flauta, iný nástroj. Doposiaľ nebola dotácia pridelená. Vyučujúci HN tiež upozorňujú na tento nedostatok.

Základná umelecká škola v Handlovej

UČEBNÉ OSNOVY

pre sekundárne štúdium Základnej umeleckej školy v Handlovej

5.ročník

SPEV

HLASOVÁ VÝCHOVA

ZBOROVÝ SPEV

Vypracovala : Anežka Balušinská

SPEV

5. ročník sekundárneho štúdia

dotácia MŠ SR 1 vyučovacia hodina týždenne , ½ vyuč.hodiny melodický nástroj / klavír, keyboard, flauta, iné hud.nástroje/ a korepetícia – klavír podľa dotácie MŠ SR

VÝCHOVNO - VZDELÁVACÍ CIEĽ :

Správne spevácke návyky naďalej kultivovať , upevňovať a rozširovať. Rozvíjať spevácku techniku vhodným výberom dychových ako aj intonačných cvičení a vokaliz. U niektorých žiakov začína predmutačné obdobie, kedy je nutné pracovať s hlasom opatrne, nenásilne a správnym výberom intonačných cvičení predísť hlasovému zlomu a mutačnému šelestu. Viest' žiaka k samostatnému štúdiu , prehrávaniu speváckeho partu a vhodným výberom piesní rozširovať jeho hudobný rozhľad . Počúvať piesne v interpretácii populárnych spevákov a získať rozhľad v oblasti vážnej a populárnej hudby. Pripravovať žiakov na školské koncerty a verejné vystúpenia.

OBSAH :

Neustále budovanie dychovej opory. Hlas postupne podľa hlasových možností žiaka vyrovnávať v celej polohe, predísť hlasovému zlomu a prechodné tóny spievať s nasadením zhora na dychovej opore. Hlasové cvičenia a vokalizy spievať v strednej hlasovej polohe , primerané veku žiaka. Rozvíjať plynulú kantilénu . Rozširovať dynamickú a agogickú škálu / mf až pp , crescendo a decrescendo v melódií / , melodicky obohacovať hlasové cvičenia smerom hore a dolu v dur a mol tónine. Rozvíjať rytmickú, melodickú a harmonickú predstavivosť. Viest' žiaka k uvedomelému štúdiu piesní spamäti , zdokonaľovať jeho tonálne cítenie a upevňovať jeho schopnosť dvojhlasného spevu a spevu s inštrumentálnym sprievodom, alebo karaoke , CD, MP 3 . Všetky študijné úlohy precvičovať v nadväznosti na preberanej speváckej literatúre a rozumieť obsahu každej piesne pri jej umeleckom stvárnení.

ZBOROVÝ SPEV - 5. ročník

VÝCHOVNO - VZDELÁVACÍ CIEĽ :

Na hodinách zborového spevu v 5.ročníku nadviazať v rozvíjaní a zdokonaľovaní správnych speváckych návykov, dychovej techniky, hlasovej kultúry, artikulácii, intonácii, rytmu a všetkých výrazových prostriedkov a prostredníctvom nich vytvárať návyky kultivovaného zborového spevu. Vzhľadom na predmutačné až mutačné obdobie vyberať vhodné intonačné cvičenia a neprepínať hlas, pracovať v strednej hlasovej polohe a podľa hlasových dispozícií každého speváka zadeliť ho podľa rozsahu do sopránu, mezzosopránu, alebo altu. Postupne zvyšovať nároky na vystihnutie nálad a charakteru každej piesne. Rozvíjať hudobnú predstavivosť , interpretovať jednohlasné a viachlasné piesne a capella, so sprievodom klavíra alebo na karaoke. Premysleným výberom repertoáru rozširovať u spevákov hudobný a kultúrny rozhľad. Pripravovať žiakov na verejné vystúpenia.

OBSAH :

1. Hlasová výchova a zásady hlasovej hygieny:

Vo veku 10 – 12 rokov nastáva u dieťaťa predmutačné obdobie a práca s hlasom musí byť opatrná, aby sa predišlo hlasovému zlomu a mutačnému šelestu. Vyberať vhodné intonačné cvičenia v strednej hlasovej polohe a hlas neprepínať, voliť p a mf a rozospievanie začínať brumendom. Dbať na mäkké nasadenie tónu v rezonancii a hlasové cvičenia uskutočňovať v transpozíciách na poltónoch vzostupnou a klesajúcou melódiou v rozsahu 1-5 tónov. Vyrovnávať hlas v celej hlasovej polohe na základe voix mixtu – spievať prechodné tóny s nasadením zhora.

Hlasová hygiena :

Nespievať v hlasovej indispozícii, neprepínať hlasovú silu pri spievaní ani pri hovorení. V prípade mutačných problémov urobiť foniatrické vyšetrenie.

2. INTONÁCIA, RYTMUS, DYNAMIKA, HARMÓNIA, OBSAH A VÝSLOVNOSŤ TEXTU, DVOJ – A VIACHLASNÉ PIESNE

Naďalej používať stupnicové postupy a opakované tóny v dur – molovom a modálnom systéme, kvintakord a jeho obraty, chromatické tóny, tonálna intonácia podľa zvolenej metódy, modulácie, nácvik inervalov, zdokonaľovanie harmonického cítenia, spomaľovanie a zrýchľovanie, tempové zmeny, agogika, precvičovať jednotlivé dynamické stupne, spievanie harmonických cvičení, dbať na zrozumiteľnosť textov, v cudzojazyčných oboznámiť spevákov s ich obsahom, dbať o farebnú vyrovnanosť v súzvukoch / soprán, mezzosoprán alt /.

Viesť žiaka k uvedomelému štúdiu piesní spamäti, zdokonaľovať jeho tonálne cítenie a upevňovať jeho schopnosť dvojhlasého, resp. viachlasného spevu s inštrumentálnym sprievodom, alebo a capella.

Opakovaná poznámka : prideliť žiakom hlavného predmetu zborový spev, obligátny nástroj/ klavír, keyboard, iný melodický nástroj / ako pomôcku pre rozvoj harmonického cítenia, lepšej orientácie v notovom zápise, zborovej partitúre.

PROFIL ABSOLVENTA 4. ročníka primárneho štúdia v hlavnom predmete SPEV a ZBOROVÝ SPEV v Základnej umeleckej škole v Handlovej.

Splnenie vyučovacieho cieľa:

hlasová výchova – zvládnutie správnych speváckych návykov/správne a prirodzené držanie tela pri speve, reberno- bráničné dýchanie, správna spevácka artikulácia, mäkké a oprené nasadenie tónu, vyrovnaný hlas v celej hlasovej polohe, uvedomené spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie, hlasové cvičenia v rozsahu oktávy s transponovaním podľa hlasového rozsahu žiaka,

cvičenia plynulej kantilény na rôznych melódiách, dvojhlasný spev, improvizácia druhého hlasu k danej melódii, zvládnutie kánonických piesní,

orientácia v notovom zápise – v partitúre

uvedomelý, kultivovaný prednes v piesňach ľudových, umelých, populárnych, rozmanitých štýlových období a žánrov

Absolvent 4.roč. primárneho štúdia vykoná skúšku z technických cvičení v rozsahu jednej oktávy s transponovaním podľa hlasového rozsahu a skúšku z prednesovej literatúry - jednu ľudovú alebo umelú /populárnu/ pieseň s inštrumentálnym sprievodom, alebo a capella.

Učebné osnovy pre V. ročník základného štúdia

Základnej umeleckej školy v Handlovej

Hra na bicie nástroje

Ciele:

Rozvoj technickej zručnosti a koordinačnej istoty. Tvorivá aplikácia nadobudnutých schopností a zručností pri hre na biciej súprave a perkusívnych nástrojoch.

Obsah učiva:

1. hra štvrtových, osminových, šestnástinových nôt v rôznych dynamických stupňoch
2. hra osminových a veľkých triol
3. kvintola
4. hra jednoduchých a zdvojených paradidlov
5. hra základných rudimentov
6. nácvik tlakového tremola
7. hra akcentov pri pravidelnom delení doby
8. hra na melodických nástrojoch (prednes alebo jazzový štandard) v spojení s hrou v súbore
9. hra na perkusívnych nástrojoch (congo, bongo, maracas a pod.)

Prehrávkové učivo:

dve etudy na malý bubon, etuda na súpravu, prednes alebo jazzový štandard, ukážka doprovodného rytmu (4/4 alebo 6/8 takte).

Učebné zdroje:

- P. a J. Šprunk: Bicie nástroje
- J. Tuzar: Etudy pre malý bubon
- E. Keune: Schlaginstrumente Kleine Trommel
- R. Knauer: Škola pre malý bubon
- G. L. Stone - Stick Control
- M. Veselý: Etudy pre bicíu súpravu I.
- Ch. Wilcoxon - Rudiments solo on snare drum
- P. Schenzer - Rock Drums
- R. Latham - Funky Style

Hra na klavíri

Požiadavky na skúšky **absolventa** prvej časti prvého stupňa primárneho vzdelávania v Hudobnom odbore v predmete Hra na klavíri.

Žiak ovláda:

- začiatky práce /hra/ s pedálom
- je spôsobilý hrať spamäti
- motorické schopnosti sú rozvinuté na požadovanej úrovni / zvláda legáto, hru staccato, podklady, odťahy, akordy....podľa jednotlivých schopností žiaka//
- 4. ručná hra

Požiadavka na úspešnú absolventskú skúšku 1. časti primárneho umeleckého vzdelávania:

- ľubovoľná skladba z obdobia baroka
- jednoduché skladbičky z obdobia klasicizmu
- romantizmus, alebo skladba zo súčasného obdobia

Hra na akordeóne
4. ročník
1, 5 hod týždenne

C i e l e

Pokračovať vo zvyšovaní nárokov na technickú vyspelosť žiaka – získavanie zručností v prstovej technike, mechov a v registrácii. Upevňovanie správnych návykov pri hre na nástroji. Rozvíjať tvorivé schopnosti v súčinnosti s harmonickým cítením a hudobnej predstavivosti. Pestovať hru z listu a zmysel pre súhru v komornej a súborovej hre.

O b s a h

Nadviazať na už získané schopnosti v oblasti technického a muzikálneho rozvoja, rozšíriť ich o ďalšie prvky – pasážovú techniku v zmysle tempa (osminových a šestnástinových hodnôt), roširovať zručnosť v hre melodických ozdôb, upevňovať rytmické cítenie a hru zložitejších rytmických útvarov.

Dvojhmaty, viachlas, zaciatky polyfónnej hry.

Zdokonalovať mechovú techniku a kombinácie prstovej a mechovej artikulácie. Pri naštudovávaní nových skladieb uplatňovať formový a harmonický rozbor.

Využívať registráciu pri interpretácii skladieb.

V rozvíjaní tvorivých schopností viesť žiaka:

- a) k samostatnosti pri úpravách piesní v dur a mol tóninách;
- b) k improvizacnému obohateniu melódie a jej sprievodu;
- c) k schopnosti transponovať dané melódie.

Podporovať samostatnosť a osvojovanie zásad správnej domácej prípravy a sluchovej kontroly bez zrakovkej kontroly, orientácia na klávesovom hmatníku podľa hmatu.

Výber prednesovej literatúry rozšíriť o skladby rôznych žánrov a štýlových období, pestovať, hru spamäti.

Stupnice: durové a molové harmonické spolu cez dve oktávy (podľa možnosti – veľkosti nástroja) v rovnom pohybe.

Akordy: durový a molový trojhlasný a štvorhlasný akord s obratmi harmonicky a melodicky obidvoma rukami.

U žiakov, krotí hrajú na nástrojoch s melodickými basmi:

Stupnice: durové a molové tretieho radu v rovnom pohybe.

Akordy: hrať tak ako u nástrojov so SB.

Hra na akordeóne
5. ročník
(1,5 hodiny týždenne)

Ciele

Rozširovať hudobný repertoár o skladby rôznych žánrov a štýlových období hudobného rozvoja, technickej, prednesovej a pamätovej zložky.
Viesť žiaka k pochopeniu skladby prostredníctvom analýzy a formového rozboru.
Pestovať zmysel pre kultúru tónu, prednesovú výstavbu a využívania registrácie nástroja.

V tvorivej činnosti naďalej zvyšovať nároky a rozvíjať zmysel pre harmonizáciu ľudových piesní s obohatením melódie i sprievodu s možnosťou využitia rytmov moderných tancov.
Rozvíjať cit pre kolektívne muzicírovanie.
Hra z listu, pohotové sprevádzanie nenáročných piesní a melódií.

O b s a h

Upevňovať získané teoretické vedomosti a manuálnu zručnosť, rozšíriť interpretačnú náročnosť o zložitejšie rytmické útvary a ich kombinácie pri súhre oboch rúk.
Zvyšovať techniku oboch rúk v už prebratých rytmických hodnotách, v rýchlejších tempách, ozdoby (pasážová prstová technika, dvojhmaty, oktávy pravou rukou, skoky a náročnejšie melodické ozdoby).

Interpretovať polyfónne a viachlasne skladby.

V mechovej artikulácii vyžiť BELOWSHAK (BS).

V úpravách piesní sa zamerať aj na oblasť zábavnej hudby.

Stupnice: durové v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv (podľa veľkosti nástroja),
Molové harmonické a melodické v rovnom pohybe.

Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky,
Dominantný septakord s obratmi osobitne.

U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:

Stupnice: durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv

Akordy: hrať ako u nástrojov so SB.

ŠVP – Gitara 5. ročník

1,5 hod. Týždenne)

Ciele

Upevňovaním a kultivovaním získaných automatizmov a návykov vytvoriť priestor na lepšiu sluchovú kontrolu hraných skladieb. Nadalej obohacovať hru o nové technické prvky a výrazové prostriedky. Vhodným výberom sólových skladieb, komorných skladieb i rôznych sprievodov rozširovať poznatky žiaka v oblasti gitarovej literatúry, čo rozšíri jeho hudobný obzor a umožní poznávanie rôznych štýlových období a rôznych hudobných žánrov.
Komplexnejšie sa zaoberať interpretáciou hraných skladieb z hľadiska použitia technických a výrazových prostriedkov. Zoznámiť žiaka s rozsiahlejšími skladbami, viesť ho

k pochopeniu ich obsahu a k uvedomenému štúdiu. Pokracovat v hre z listu a nevyhýbat sa hre skladieb v tóninách s viacerými krížikmi alebo béckami. Viest žiaka k pohotovosti a väčšej samostatnosti pri štúdiu skladieb.

O b s a h u č i v a

Hudobný materiál

Technické cvičenia a etudy

1. Dionisio AGUADO: Etüdük gitárra I.(výber Zoltán Tokos – Editio Musica Budapest)
2. Christian AUBÍN, Teddy CHEMLA: Enseignement rationel de la guitarre
3. Leo BROUWER: Estudios sencillos
4. Mateo CARCASSI: Sechs Capricien für Gitarre (úprava Ursula Peter)
5. Fernando CARULLI: Fortschreitende Tonstücke und Geläufigkeits – Etüden (výber Walter Götze – Edition Peters Leipzig)
6. Jirí HORÁČEK: Moje kytara II.
7. Jirí HORÁČEK: K lidové písni s kytarou II.
8. Jirí JIRMAL: Škola hry na kytaru
9. Jirí JIRMAL: 30 etud
10. Jirí JIRMAL: Základy kytarové techniky
11. Franz JUST: Neues Gitarrebuch II.
12. Jirí KÖHLER: Rytmické figury tancu – kytarové kadence
13. Pavol MALOVEC: 10 etud pre gitaru
14. Miklós MOSÓCZI, Erszébet NAGY: Gitarová školy V. diel
15. Ursula PETER: Der Weg zum Solospiel auf der Gitarre
16. Emilio PUJOL: Racionálna škola hry na gitaru založená na zásadách Tárregovej techniky
17. Julio SAGRERAS: Las secundas lecciones guitarra
18. Arnošt SÁDLÍK: Škola stupnic a akordov pre gitaru
19. Ferdinand SOR: Etudy opus 31
20. Ferdinand SOR: Etudy opus 35
21. Heinz TEUCHERT: Die neue Gitarrenschule II.
22. Vojtech TUKAC: Gitarová škola Caruli – Carcassi
23. Milan ZELENKA, Jana OBROVSKÁ: Nové etudy pro kytaru
24. L. ANDRŠT: Jazz, rock, blues

Prednesové skladby

1. Johan W. DUARTE: Youth at the strings opus 75
2. Johan W. DUARTE: English traditional dance tunes arranged for guitar solo
3. Mauro GIULLIANI: 3 sonatiny (kytarová sóla 37)
4. Franz JUST: Leichte Spielstücke für Gitarre
5. Jirí JIRMAL: Starí španelští mistri
6. Maria LINNEMANN: Neue Folklorestücke für Gitarre
7. Pavol MALOVEC: Prelúdia pre mladých gitaristov
8. Ursula PETER: Der Weg zum Solospiel auf der Gitarre
9. Manuel Maria PONCE: Seis Preludios Cortos
10. Martin RATZ: Kleine Serenade
11. Karl SCHIET: Leichte vergnügliche – Originalstücke aus dem 18. Jahrhundert
12. Ferdinand SOR: Výber ze skladeb pro kytaru (revidoval Milan Zelenka)
13. Juraj TANDLER: Miniatury pre gitaru sólo
14. Jirí TICHOTA: Hudba z českých loutnových tabulatur
15. Adalbert QUADT: Lieder und Tänye aus alten Tabulaturen

Materiál na komornú hru

Duá

1. Johan Sebastian BACH: Kleine Stücke – úprava Huber Zanoskar
2. Bruno HENZE: Das Gitarrespiel, zošit 13
3. Jiri FELD: 10 skladeb pro dve kytary
4. Mistri baroka: Kytarová sóla 21
5. Ursula PETER: Klassiker der Gitarre Duos I.

Triá

1. Luigi BOCCHERINI: Menuet aus dem Quintett in E-dur für 3 Gitarren
2. Bruno HENZE: Kytarová hra, zošit 15
3. Kämmerling WERNER: Leichte Stücke alter Meister für drei Gitarren
- 4.

Materiál na hru z listu

Kompetencie výstupy:

Žiak sa bez problémov orientuje na hmatníku po 12. políčko.

2 stupnice + chromatický rad tónov a kadencie

2 etudy – jedna motorického charakteru a druhá etuda venovaná orientácii na hmatníku.

3 prednesové skladby rozdielnych štýlových období.

Didaktické postupy:

Opakovať a zdokonaľovať v náročnejších formách doposiaľ preberané technické a výrazové prvky hry:

- cvičenia s pripútanými prstami ľavej ruky,
- cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatníku horizontálnym a vertikálnym smerom,
- vzostupno-zostupné a zostupno-vzostupné legato na trojici tónov na všetkých strunách vo všetkých polohách,
- nácvik a použitie jednoduchých melodických ozdôb,
- plynulé spájanie všetkých polôh ľavého ramena, koordinovaná činnosť všetkých častí ľavej hornej koncatiny,
- dokonalá orientácia vo všetkých troch kvadrantoch hmatníka, plynulý prechod ľavej ruky do rôznych kvadrantov hmatníka,
- samostatná navzájom nezávislá činnosť prstov pravej ruky,
- rozširovať úderové možnosti prstov pravej ruky,
- skvalitňovať tón pri hre základným úderom i údermi fixáciou,
- nácvik hry pizzicato,
- zdokonaľovať hru staccato,
- hrať prirodzené aj umelé flažolety,
- hrať durové a molové stupnice – dvojoktávové a trojoktávové typy v rýchlejších tempách a v rôznych rytmických variantoch,
- kadencie dur, mol s využitím barré a arpeggia,
- progresívna dynamika na väčších plochách,
 - hra akordických znaciiek s použitím veľkého barré.
 -

Požiadavky na Absolventské skúšky pre 4. roč. prvej časti, I. stupňa v Hudobnom odbore v predmete

Hra na husliach

Absolvent prvej časti prvého roč. zvláda rôzne rytmické a smykové kombinácie. Pracuje s dynamikou a agogikou pri zvládaní prednesových skladieb.

Látka:

durová stupnica

molová stupnica

2 etudy

1 prednesová skladba

Literárno- dramatický odbor

Charakteristika predmetu

Literárno-dramatický odbor je odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti. Prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov.

Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnávať sa vždy s novými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život a práca. Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného prejavu v divadelnej, prednesovej a slovesnej oblasti. Súčasťou štúdia odboru je teória, história divadla, literatúry.

Literárno-dramatický odbor vychováva z detí a mládeže budúcich amatérskych divadelníkov, režisérov, recitátorov, vzdelaných a náročných divákov a čitateľov.

5. ročník I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCD

Počet hodín týždenne: 4,5 (skupinové vyučovanie)

1,5 hod./ týž. : Dramatika a slovesnosť

1 hod./ týž.: Pohyb

1 hod./ týž.: Prednes

1 hod./ týž. : Práca v súbore

OBSAH:

Rozvoj pohybových dispozícií a pestovanie citu pre rytmus, reč a pohyb.

Predmet: Dramatika a slovesnosť 1,5 hod./ týž.

Kompetencie:

10. Zvládnutie jednoduchej dramatickej hry s rekvizitou a jednoduchej partnerskej hry s textom
11. Zmyslové cvičenia so zameraním na zmyslové konania
12. Nadviazanie kontaktu s partnerom cez slovo
13. Zdokonaľovanie hereckých techník, práce s emóciou
14. Zvládnutie krátkej etudy na tému s emočným základom a spracovaním v hereckom konaní
15. Práca s výrazovými prostriedkami a rozvoj kreatívneho myslenia
16. Dramatizácia vybraného textu v priestore
17. Rozvoj vyjadrovacích schopností, analýza spracovanie etudy
18. Hry, cvičenia na porovnaní konania v jednotlivých hereckých situáciach
19. Osvojenie literárneho diela dramatickou hrou a zoznámenie sa s autorom

Výstupy:

Zvládnutie krátkych etúd na tému a zvládnutie väčšej divadelnej hry. Jedno verejné vystúpenie polročne.

Predmet: Pohyb 1 hod./ týž.

Kompetencie:

20. Nadviazanie vzťahov cez pohybové a partnerské cvičenia
21. Pohybové cvičenie na správne držanie tela
22. Chôdza a pohyb v priestore, zmeny priestoru a pohybová aktivita
23. Krátka pohybová etuda na vybranú tému
24. Pohybové etudy na rozvoj predstavivosti a fantázie
25. Tempo a rytmus, pohybové reagovanie na vybranú hudbu
26. Relaxačno uvoľňovacie cvičenia
27. Rozvoj pohybovej obratnosti a schopnosti napodobenia cez pohyb

Výstupy:

Zvládnutie krátkej choreografickej zostavy, scénického tanca. Jedno verejné vystúpenie polročne.

Predmet: Prednes 1hod./týž.

Kompetencie:

28. Prednes ako forma komunikácie
29. Výber textu zodpovedajúceho individuálnym predpokladom jednotlivca
30. Rozdelenie hlások, spodobovanie, správna výslovnosť hlások
31. Obsah a forma vybraného textu, význam slova v prednese
32. Rozvoj rytmického cítenia v texte, tempo, rytmus v prednese
33. Pochopenie vybraného textu, práca s textom (chôdza, beh, tanec)
34. Interpunkcie v texte, pauza, správna dĺžka hlások
35. Vklad emócie do umeleckého prednesu

Výstupy:

Spracovanie poézie- prózy formou verejného vystúpenia. Príprava a účasť na recitačných súťažiach.

Predmet: Práca v súbore hod./ týž.

Kompetencie:

36. Vzťah k predmetu ako náhrada partnera
37. Improvizovaný dialóg s predmetom a partnerom
38. Hry a cvičenia na rozvoj skupinového cítenia, kruhové a rytmické hry
39. Skupinové etudy, hry s dôrazom na vnímanie kolektívu
40. Skupinová improvizácia na zadanú tému s obsahom
41. Vnímanie kolektívu cez hereckú akciu, cit pre mieru v konaní skupiny
42. Prispôsobovanie sa partnerovi, pohotové reakcie
43. Skupinové cvičenia a hry na rozvoj dôvery

Výstupy:

Kolektívna etuda na tému a kolektívna divadelná hra, moderovanie školských koncertov

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Skupinové hry, cvičenia na zlepšenie artikulácie a pohyblivosti, či uvedomovania si vlastného tela v priestore pomocou hry. Získanie schopností a zručností pre javiskové stvárnenie základov princípov tvorivej dramatiky.

Materiál:

44. Rekvizity
45. Kostýmy
46. Internetový materiál
47. Hudobné záznamy

Knihy pre deti a mládež (HEVIER, JANOVIC, ANDERSEN, MORAVČÍK)

Požiadavky na postupové skúšky pre 4 ročník základného stupňa:

Každý žiak navštevujúci Literárny dramatický odbor sa bude prezentovať pred odbornou komisiou, ktorá posúdi spôsobilosť na postup do nasledujúceho ročníka. Odborná komisia zložená z pedagógov ZUŠ ohodnotí jednotlivé výkony.

48. Prevedenie poézie alebo prózy podľa vlastného výberu
49. Pripravená vlastná herecko – pohybová etuda
50. Odohranie spoločného divadelného predstavenia

Cieľom postupových skúšok je zistiť schopnosť žiaka umeleckej komunikácii, kolektívneho cítenia a zistenia schopností a zručností na javisku a pred publikom. V ďalšom ročníku bude pokračovať vo vzdelávaní, pričom úroveň a náročnosť bude vyššia.

V prípade, že žiak neuspeje, má nárok na opravný termín.

Výtvarný odbor: 4. ročník I. stupňa

Obsah:

Žiak štvrtého ročníka prvého stupňa výtvarného štúdia na základnej umeleckej škole by si mal zachovať odvahu detskej kresby, ale zároveň začať chápať naturalizmus a cit pre reálne zobrazovanie. Úlohy nadobúdajú charakter štúdie, zátišia, portrétu, kópie, kde sa žiaci zoznamujú aj s históriou a vznikom tých ktorých umeleckých diel, žiak sa zoznamuje s anatomickými princípmi a matematickým rozvrhnutím figurálnych proporcií a všeobecného zobrazenia ľudskej figúry a jej častí. V úlohách sa učí vyjadriť svoju obrazotvornosť a verne napodobiť svoje predstavy. Cíbrí si zručnosť aj vo výtvarných technikách ako je koláž, asambláž, modelovanie, grafické videnie a vytváranie grafických listov. Učí sa, že vytváranie nie je len hra, ale aj istá zodpovednosť, a že doterajšia hra s farbami tvarmi a technikami musí byť aj korigovaná. Žiaci sa tým zodpovedne pripravujú na zvládnutie vyšších ročníkov, kedy nároky na nich budú priamo úmerne vyššie. Učia sa rozlišovať jednotlivé techniky ako je akvarel a tempera a rozdiel medzi nimi a ich použitím a zobrazením. Teoreticky preberajú ľudový ornament, jeho históriu, vznik, dôvod vzniku a z toho vyplývajúci rytmus v umení. Štvrtý ročník ako celok zoznamuje žiaka s princípmi v umení, v zobrazovaní a učí, že umenie nie je len hra, ale aj zodpovedná práca, ktorá prináša určitý posun a úžitok.

Ciele: Hlbšie preniknutie žiaka do princípov výtvarného umenia, jeho teórie, aj praxe. Žiak sa naučí, že výtvarné zobrazovanie nie je len hra, ale aj zmysluplná práca, ktorá si vyžaduje sústredenie, čas a adekvátne teoretické znalosti a praktické zručnosti

Časová dotácia: Tri vyučovacie hodiny týždenne

Postupové skúšky:

Postupové skúšky do piateho ročníka budú v sebe zahŕňať zvládnutie troch základných osvojených techník: Kresby, maľby a modelovania. Žiak si zvolí tému a bude každú z techník prezentovať podľa svojich schopností a výtvarného cítenia. V modelovaní bude prezentovať svoj cit pre trojrozmerné zobrazovanie a jeho osvojenie. Kresba ukáže schopnosti tieňovania a vytvorenia jednotlivých farebných odtieňov, keď je k dispozícii iba monochromatická technika. Maľba naopak ukáže farebné cítenie žiaka, umenie kompozície farby a v neposlednom rade zvládnutie techniky samotnej.